

I. VAHRAMEJEV

LOKAKUUN ENSIMMÄISINÄ PÄIVINÄ

Neuvoستojen II Yleisvenäläisen edustajakokouksen jälkeen ryhmä merimiehiä — edustajakokouksen edustajia, joihin minäkin kuului Itämeren laivaston edustajana, saapui Smolnaan saamaan todistuspapereita. Huoneessa, jossa todistuspapereita jaettiin, meille sanottiin, että toveri Lenin pyytää merimiehiä luokseen. Vladimir Iljitš otti meidät vastaan seuraavin sanoin:

— Toverit merimiehet, menševikkien sanomalehti „Naša Žizn” tiedotti, että „Laivaston Keskuskomitea” on siirtynyt puolustuskannalla olevan Isänmaan ja vallankumouksen pelastuskomitean puolelle. Se on vastavallankumouksellinen järjestö, ja te edustajakokouksen edustajat, ette saa hajaantua paikoillenne, vaan teidän on likvidoitava tuo hävytön laitos.

Se oli ensimmäinen kerta, kun olin suuren johtajan puheilla.

Siinä samassa kutsuttiin Smolnassa koolle merimiesedustajain neuvottelu. Neuvottelukokouksessa muodostettiin viisihenkinen Vallankumouksellinen meri-sotakomitea. Komitean ensimmäisessä istunnossa minut valittiin sen puheenjohtajaksi. Istunnon jälkeen menin toveri Leninin luo ja ilmoitin hänelle uuden vallankumousjärjestön perustamisesta, jonka tuli lakkauttaa „Laivaston Keskuskomitea”. Toveri Lenin hyväksyi täydellisesti päätöksemme.

Samana päivänä „Laivaston Keskuskomitea” lakkautettiin ja Vallankumouksellinen meri-sotakomitea aloitti työnsä.

Minä jouduin käymään melkein joka päivä toveri Leninin luona selostusta tekemässä ja saamassa mitä erilaisimpia ohjeita ja tehtäviä.

Kerran yöllä, vuoronmukaisen selostuksen jälkeen, Vladimir Iljitš sanoi:

— Minä jostain syystä en luota Smolnan vartiointin pätevyyteen, tarkastakaa se heti ja ilmoittakaa minulle.

Täytin toveri Leninin käskyn viipymättä. Tekemäni raportin perusteella vaihdettiin Smolnan komendantti.

Toveri Lenin johti itse henkilökohtaisesti Pietarin puolustusta nostattaen kaikki voimat taisteluun Kerenskin rosvojoukkoja vastaan, jotka uhkasivat vallankumouksen kehtoa.

Muistan, että marraskuun 12 tai 13 päivänä 1917 minut kutsuttiin Pietarin sotilaspiirin komentajan hallintoon. Komentajan työhuoneessa pidettiin neuvottelu toveri Leninin johdolla.

Suurelle pöydälle oli levitetty Pietarin ja lähiympäristön kartta. Käsiteltävänä oli Kerenskin rosvojoukkojen tuhoamissuunnitelma. Vladimir Iljitš teki minulle kysymyksen, eikö laivasto voisi tukea maajoukkoja jollain muullakin kuin taisteluyksiköillä.

Tutustuttuani vihollisvoimien sijaintiin selitin, että laivasto voi tulittaa tykistöllä Tsarskoje Seloon pesiytyneitä Kerenskin joukkioita. Tulitus voi tapahtua järeillä laivastotykeillä kahdelta suunnalta. Sitä varten on ankkuroitava Merikanavaan risteilijä Oleg, joka voi luoteissuunnalta tulittaa 130-millimetrin tykeillään koko Tsarskoje Selon ympäristöä. Lisäksi voidaan kuljettaa Nevaa ylös Rybatski kylän seudulle pari kolme „Novik” tyyppistä miinalaivaa ja tulittaa niiden 100-millimetrin tykeillä Tsarskoje Seloa idästä käsin. Sellaisen ristitulen alla eivät kestä mitkään joukot.

Ehdotukseni kiinnosti kovin toveri Leniniä. Hän kyseli minulta seikkaperäisesti, tarkasti yksityiskohtaisesti ehdottamani operaation toteuttamismahdollisuudet ja varmistauduttuaan sen mahdollisuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta antoi heti määräyksen ryhtyä toteuttamaan suunnitelmaa sekä käski selostamaan säännöllisesti sen toteuttamisen kulkua.

Vallankumouksellinen meri-sotakomitea kutsui heti samana päivänä Kronstadtista Pietariin kolme miinalaivaa. Yhdellä niistä pidettiin illalla laivakomiteain edustajain neuvottelu, jossa käsiteltiin edessäoleva taistelutehtävä yksityiskohtia myöten ja päätettiin: seuraavana aamuna kello kymmeneltä avattava Nikolain, Palatsin, Troitskin, Liteinin ja Rautatien sillat, mentävä niiden kautta päiväsaikaan ja otettava asemat Rybatski kylän luona. Sitä seuraavan aamun valjetessa oli alettava Tsarskoje Selon tulitus. Tulen ohjausta varten oli sovittu, että Pulkovan kukkuloilta, jonne oli lähetetty samoilta laivoilta erikoiset merkinantoryhmät, tullaan ampumaan merkkiraketteja. Pietariin tultua miinalaivojen upseerit menivät maihin eivätkä enää palanneet.

Risteilijä Olegilla pidettiin laivakomitean edustajain neuvottelu. Neuvottelussa käsiteltiin seikkaperäisesti Leninin käsky, määrättiin paikka, johon risteilijä ankkuroi aamun valjetessa ja ja

alkaa Pulkovan kukkuloilta ammuttavien merkkiraketien mukaan Tsarskoje Selon tulituksen.

Kun kaikki taistelutehtävän toteuttamista koskevat yksityiskohdat oli käsitelty, tein yöllä toveri Leninille selostuksen asiain kulusta. Toveri Lenin kuunteli kaiken hyvin tarkkaavaisena ja käski: valmistelutöiden päätyttyä, toisin sanoen, kun kaikki alukset on lopullisesti asetettu niille määrättyihin aseisiin, on tiedotettava vielä kerran hänelle henkilökohtaisesti.

Laivoilla tehtiin työtä koko yö. Elintarvike- ja ammusvarastoja täydennettiin. Taisteluvälineiden kunto tarkastettiin. Seuraavana aamuna miinalaivat lähtivät liikkeelle. Kaikkia töitä johtivat merimiehet.

Kello 11 aikaan illalla ohjasin viimeisen laivan rautatiesillan kautta. Risteilijä Oleg asettui samana päivänä taistelupaikalle Merikanavassa. Kaikki oli valmista.

Kello yhden tienoissa yöllä saavuin Smolnaan ja ilmoitin toveri Leninille, että hänen käskynsä on täytetty: laivat ovat asettuneet taisteluasemiin, tähystyspaikat on järjestetty ja aamun valjetessa voidaan aloittaa Kerenskin joukkojen tuhoaminen. Toveri Lenin otti ilmoitukseni vastaan ja sanoi, että hän näki kun laivat kulkivat Nevalla ja että hänelle ilmoitettiin päivällä, että me olimme pysäyttäneet melkein kaiken liikenteen kaupungissa avaamalla sillat.

Selitin Leninille, että pimeässä olisi hyvin vaarallista kuljettaa laivoja siltojen alitse: väylä on kapea ja voitiin särkeä laivat. Toveri Lenin vastasi:

— Hyvä, hyvä, tänään on päätehtävämme Kerenskin joukkion tuhoaminen.

Mutta hän käski, ettei Tsarskoje Selon tulitusta tarvitse aloittaa seuraavana päivänä aamunkoitteessa, sillä oli saatu tieto, että vihollinen on sieltä paennut.

Saatuani toveri Leniniltä uuden ohjeen otin auton ja ajoin yöllä tuntematonta, sanomattoman kuraista ja rikkoontunutta tietä Rybatskojeen. Laivaveneellä menin kärkeäiselle miinalaivalle. Laivassa ei kukaan nukkunut, kaikki olivat valmiina ja odottivat Pulkovan mäeltä sovittua merkkiä. Annoin laivamiehille toveri Leninin käskyn ja tiedotin, että Kerenski joukkioineen pakenee.

Toveri Leninin käsky oli meille laki. Täytimme sen tarkalleen. Mutta koko laivaväki oli pahoillaan siitä, ettei sillä kertaa saatu „löylyttää” Kerenskiä.

Aamulla saimme tiedon, että Kerenski oli paennut Tsarskoje Selosta „tuntemattomaan suuntaan”. Laivalta karanneet „herrat upseerit” olivat luultavasti saaneet hajua valmisteilla olevasta taisteluoperaatiosta ja ehtineet varoittaa „ylilörpötteijää”.

Miinalaivat palasivat parin kolmen päivän kuluttua Kronstadtin. Niiden paikalle Rybatskoje kylän luo asettui tykkivene Hivinets, joka sitten talven tuloon saakka vartioi Nevalla vallankumouksellista Pietaria.

Niihin aikoihin Vladimir Iljitš piti meitä merimiehiä kaikkein luotetuimpana sotilasjärjestönä ja usein sanoi meille:

— Teitä, merimiehet, vallankumous tarvitsee kaikkein vaarallisimmilla paikoilla.

Merimiehet olivat suuren Leninin luottamuksen arvoisia.

